

Aftale om frakendelse af førtidspension og skærpelse af karantæneordning pba. alvorlig kriminalitet

Juni 2025

Danmark bygger på, at alle yder sit, og at der er et sikkerhedsnet for dem, der har brug for det.

TV2-dokumentaren 'Den sorte svane' viste, hvordan rockere og bandemedlemmer var engageret i organiseret kriminalitet, og samtidig modtog førtidspension, som er tiltænkt borgere med en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne.

Opgørelser har også vist, at et betydeligt antal personer, som er registreret i Politiets efterforskningsstøttedatabase (PED) som havende tilknytning til en rockergruppering eller bande, modtager sociale ydelser. Det skønnes, at der i efteråret 2024 var 146 personer, som var registreret i PED, som modtog senior- eller førtidspension i 2023.

Det er med til at underminere det danske velfærdssamfund, hvis der bliver udbetalt skattefinansierede forsørgelsesydelser til personer, som samtidig er i stand til at begå alvorlig organiseret kriminalitet.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti er enige om at stramme reglerne, så det bliver muligt at frakende førtidspension for personer, der begår grov rocker- og banderelateret kriminalitet, alvorlig narkokriminalitet og særlig økonomisk kriminalitet.

Med aftalen bliver der etableret en frakendelsesordning ift. førtidspension og den eksisterende karantæneordning bliver skærpet, så det får større økonomiske konsekvenser, hvis man begår alvorlig kriminalitet.

Etablering af en frakendelsesordning

Efter gældende regler stopper udbetalingen af forsørgelsesydelser, mens man afsoner sin straf i fængsel, og udbetalingen genoptages automatisk efter løsladelse.

Med aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen blev det aftalt, at udbetalingen af forsørgelsesydelser som fx førtidspension også ophører for personer, der bliver dømt til anbringelse eller behandling i retspsykiatrien.

Aftalepartierne vil med aftalen sende et klart signal om, at det er uforeneligt med at være på førtidspension, at man samtidig er i stand til at deltage i alvorlig og organiseret kriminalitet. Aftalepartierne er enige om at etablere en frakendelsesordning for personer på førtidspension, seniorpension eller tidlig pension, der bliver dømt for visse typer af grov kriminalitet.

Det har været et vigtigt hensyn for aftalepartierne, at aftalen ikke skaber usikkerhed blandt alle førtidspensionister. Førtidspension er et vigtigt økonomisk sikkerhedsnet for mange mennesker, som har en varig og væsentligt nedsat arbejdsevne, der gør, at de ikke kan arbejde.

Aftalepartierne er derfor enige om, at ordningen skal målrettes personer, der begår alvorlig – og ofte også organiseret – kriminalitet. Ordningen vil derfor omfatte grov rocker- og banderelateret kriminalitet, visse former for særlig grov økonomisk kriminalitet, grov narkokriminalitet og visse typer af kriminalitet relateret til fremmedkrigere. Hvis man bliver dømt efter de omfattede bestemmelser, bliver man omfattet af frakendelsesordningen *uanset*, om man har tilknytning til en bande.

Frakendelsesordningen skal sikre, at personer, der begår alvorlig kriminalitet, vil få frakendt deres førtidspension, seniorpension eller tidlig pension i en periode på 5 år, efter at de har udstået deres straf. Ved frakendelsesperiodens udløb genoptages pensionen ikke automatisk, men den pågældende borger kan efterfølgende søge på ny, hvis de opfylder betingelserne. Personer, der ikke var tilkendt førtidspension m.v. ved påbegyndelse af afsoningen, vil ligeledes ikke kunne få tilkendt førtidspension i 5 år efter udstået straf.

I frakendelsesperioden har man mulighed for at søge om hjælp til forsørgelse i kontanthjælpssystemet m.v. Man vil alene kunne modtage hjælp svarende til mindstesatsen i kontanthjælpssystemet, hvis man opfylder betingelserne for at modtage hjælp. Det er ikke alle, der vil have ret til kontanthjælp, fx pga. formue eller ægtefælleindkomst.

Skærpelse af karantæneordningen

Der gælder i dag en 3-årig karantæneordning i ydelsessystemet for personer, der er dømt for kriminalitet relateret til fremmedkrigere, vold mod børn i nære relationer og bandekriminalitet. Karantæneordningen betyder, at personer, der bliver dømt for disse typer af kriminalitet, bliver udelukket fra at modtage en række ydelser og kun kan modtage øvrige ydelser på niveau med den laveste kontanthjælpssats i en periode på tre år efter løsladelse.

Aftalepartierne er enige om at skærpe karantæneordningen, så det får større økonomiske konsekvenser, hvis man begår kriminalitet.

Med aftalen bliver den eksisterende karantæneordning derfor udvidet, så den også omfatter visse former for grov økonomisk kriminalitet og grov narkokriminalitet. Hvis man bliver dømt efter de omfattede bestemmelser, bliver man omfattet af karantæneordningen *uanset*, om man har tilknytning til en bande.

Udvidelsen af karantæneordningen vil medføre, at flere rockere og bandemedlemmer vil blive omfattet af karantæneordningen, hvis de begår nogle af de omtalte former for kriminalitet.

Aftalepartierne er dertil enige om at forlænge karantæneperioden fra tre år til fem år og dermed skærpe karantæneordningen yderligere.

Aftalepartierne noterer sig, at for at blive omfattet af den nuværende karantæneordning i ydelsessystemet, kræver det, at man ved endelig dom er idømt en ubetinget frihedsstraf for en af de omfattede bestemmelser. Der vil under straffesagen blive taget stilling til, om den tiltalte er omfattet af straffelovens regler om straffrihed, f.eks. i tilfælde af nødret. Hvis det er tilfældet, vil vedkommende ikke blive dømt.

Straffen kan derudover gøres betinget, hvis der foreligger formildende omstændigheder. Under særligt formidlende omstændigheder kan straffen bortfalde. I sådanne tilfælde vil vedkommende heller ikke blive omfattet af karantæne- eller frakendelsesordningen.

Styrket brug af oplysninger fra Al Capone-samarbejdet

I regi af det såkaldte Al Capone-samarbejde har politiet mulighed for at videregive oplysninger til kommuner og skattemyndigheder med navne og CPR-numre på personer, som efter politiets opfattelse er rocker- eller bandemedlemmer. Formålet er at bekæmpe svindel med offentlige ydelser og at stresse rockere og bandemedlemmer fra flere sider.

I perioden fra 2023-2025 har det ikke været muligt for kommunerne at frakende førtidspension på den nye ordning. Kommunerne får dog mulighed for at frakende førtidspension igen fra den 1. januar 2026, hvorfor oplysninger fra Al Capone-samarbejdet i relation til førtidspension bliver relevant for kommunerne igen. Som en del af aftalen, vil der blive udarbejdet en vejledning om Al Capone-samarbejdet, som sætter fokus på myndighedssamarbejdet og muligheden for at gennemgå de konkrete førtidspensionssager om personer, som politiet kan gøre opmærksom på gennem Al Capone-samarbejdet.

Aftalepartierne noterer sig, at det som led i *Aftale om bandepakke IV* blev aftalt, at der inden udgangen af 2027 skal gennemføres et serviceeftersyn af tiltagene med henblik på at følge implementeringen og anvendelsen af de enkelte tiltag i forhold til de udfordringer som samfundet står over for med hensyn til bekæmpelsen af bandekriminalitet, herunder Al Capone-samarbejdet.

Økonomiske konsekvenser

Aftalen skønnes at medføre et provenu på 1,2 mio. kr. i 2027 stigende til et varigt provenu på 25,5 mio. kr. i 2035 og frem. Det skal ses i lyset af, at forslaget genererer ydelsesbesparelser/-reduktioner.

Tabel 1**Økonomiske konsekvenser**

Mio. kr., 2025-pl	2025	2026	2027	2028	2029	Varigt
Frakendelse af førtidspension mv.	0,0	-0,2	-1,0	-2,1	-3,3	-5,3
Udvide af karantæneordningen	0,0	-0,1	-3,9	-8,3	-13,2	-21,5
Styrkelse af Al Capone-samarbejdet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Administrative merudgifter	0,6	1,2	3,7	1,0	1,3	1,3
I alt	0,6	0,9	-1,2	-9,4	-15,2	-25,5

Anm.: Der afrundes til nærmeste [0,1] mio. kr. Varigt refererer til 2035 og frem.

Kilde: STAR, UDK, Justitsministeriet og egne beregninger.